

Koje novine donosi novi Zakon o izvršenju i obezbeđenju?

Od 1. jula 2016. godine u Srbiji će se primenjivati novi Zakon o izvršenju i obezbeđenju koji donosi značajne i brojne promene u postupku izvršenja. Najvažniji razlozi za donošenje novog Zakona su: slaba efikasnost u postupcima izvršenja, veliki broj započetih i nerešenih predmeta u sudovima, odsustvo jedinstva sudske prakse, kao i opšte nezadovoljstvo poverilaca (ali i dužnika) u pogledu sistemskih rešenja sprovođenja izvršenja.

Konceptijsки najvažnija novina u Zakonu jeste da u najvećem broju slučajeva izvršenje ne sprovodi sud, već javni izvršitelj. Sud ima isključivu nadležnost u sprovođenju izvršenja samo u četiri vrste izvršnih postupaka: izvršenje zajedničkom prodajom nepokretnosti i pokretnih stvari; izvršenje potraživanja koja se sastoje u činjenju, nečinjenju ili trpljenju; izvršenje u vezi s porodičnim odnosima; i izvršenje vraćanjem zaposlenog na rad.

Najznačajnija novost, kada je reč o procesu izvršnog postupka, je uvođenje dvostepenosti postupka. Po novom Zakonu žalba je osnovni pravni lek za pobijanje rešenja suda ili javnog izvršitelja. Prigovor kao pravni lek zadržan je sa ograničenom primenom i moguće ga je podneti protiv rešenja o izvršenju na osnovu verodostojne isprave i protiv procesnih rešenja koja u toku postupka donosi sud ili javni izvršitelj. Novim Zakonom produžen je rok za podnošenje žalbe i prigovora na 8 dana (umesto dosadašnjih 5 radnih dana).

Novi Zakon bi trebalo da doprinese efikasnosti i hitnosti izvršnog postupka jer je po njemu drugostepeni sud dužan da prilikom odbijanja žalbe protiv rešenja o izvršenju pobijano rešenje preinači i tako reši slučaj. Dakle, drugostepeni sud više nema mogućnost ukidanja prvostepenog rešenja i vraćanja predmeta na ponovno odlučivanje prvostepenom sudu, već se presuda drugostepenog suda smatra konačnom.

Zakon ukida izjave o imovini koje su se u praksi pokazale kao neefikasno sredstvo pribavljanja podataka o imovini dužnika. Umesto toga, Zakon određuje da je dužnost državnih organa da sudu i javnom izvršitelju, ali i izvršnom poveriocu i njegovom advokatu, besplatno dostave zahtevane podatke o izvršnom dužniku i njegovoj imovini (podatke o visini zarade i drugih stalnih primanja, podatke o nepokretnostima, udelima u privrednim društvima, motornim vozilima i drugim pokretnim stvarima, o životnom i imovinskom osiguranju itd.)

Treba spomenuti da Zakon uvodi dve nove vrste izvršnih isprava (javno beležnička isprava sa snagom izvršne isprave i sporazum o rešavanju spora putem posredovanja), kao i jednu novu vrstu verodostojne isprave (izvod iz poslovnih knjiga za potraživanje takse za javni medijski servis).

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwälte TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS / The aim of the TSG Newsletter is to help our clients and friends understand trends and legal developments in various areas of the law in RS / Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном рельефе РС / Главни urednik/Chefredakteur/Editor-in-Chief/Главный редактор: Ljubica Tomić / Prevodi/Übersetzungen/Translations/Переводы: Mirjana Zdravković, Vojislava Katić, Viktorija Topalović / Lektor/Lektor/Proofreader/Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Magda Braun

Br. 91/16 – Maj/Mai/May/May 2016

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

Po novom Zakonu moguće je, što do sada nije bio slučaj, odložiti izvršenje, ali samo pod striktno određenim zakonskim uslovima. Tako će po novom Zakonu javni izvršitelj moći da donese rešenje o odlaganju izvršenja, i to na predlog: (1) izvršnog poverioca, (2) izvršnog dužnika, (3) sporazumno izvršnog poverioca i izvršnog dužnika ili (4) trećeg lica.

Novčana kazna kao mera koju sud izriče učesnicima u postupku koji ne postupe po nalogima suda ili javnog izvršitelja je zadržana u istim rasponima, ali je sada moguće izrečenu novčanu kaznu zameniti kaznom zatvora u trajanju do 60 dana. Takođe, ovim zakonom je po prvi put predviđena mogućnost da sud policiji naredi raspisivanje poternice za izvršnim dužnikom koji izbegava sprovođenje izvršenja.

Niz značajnih zakonskih promena odnose se na izvršenje na nepokretnostima, a najvažnije su:

1. Kada je predmet izvršenja nepokretnost koja je pod zakupom, prilikom prodaje nepokretnosti ugovor o zakupu će ostati na snazi samo ako je on u vidu zabeležbe upisan u katastar nepokretnosti pre najstarijeg rešenja o izvršenju.
2. Od momenta upisa zabeležbe rešenja o izvršenju, ne može se u katastar nepokretnosti upisati promena prava svojine na toj nepokretnosti, ako je ta promena zasnovana na raspolaganju dužnika, bez obzira kada je raspolaganje učinjeno.
3. Ako se posle sticanja založnog prava na nepokretnosti promeni njen vlasnik, založni poverilac koji pokreće izvršni postupak u predlogu za izvršenje naznačava zalogodavca kao izvršnog dužnika (a ne novog vlasnika založene nepokretnosti). Ovim rešenjem novi Zakon je otklonio nedoumice koje su po ovom pitanju postojale u dosadašnjoj praksi.
4. Na prvom javnom nadmetanju nepokretnost ne može biti prodana ispod 70% procenjene vrednosti (umesto 60% po sadašnjem zakonu), a na drugom ispod 50% procenjene vrednosti (umesto 30% po sadašnjem zakonu). Isto pravila važe i za javnu prodaju pokretnih stvari.

Pažnju stručne javnosti je naročito privuklo jedno potpuno novo sredstvo izvršenja, a to je zajednička prodaja nepokretnosti i pokretnih stvari koje se nalaze na ili unutar nepokretnosti ili su u funkcionalnoj vezi sa njom. Takva prodaja se obavlja samo na javnom nadmetanju (ne i neposrednom pogodbom), a za sprovođenje izvršenja je isključivo nadležan sud (ne i javni izvršitelj).

U delu Zakona koji reguliše izvršenje na pokretnim stvarima treba ukazati na jedan rok koji je bitno skraćen u odnosu na sadašnji zakon i to sa 45 na samo 8 dana. Radi se o roku u kojem je izvršni poverilac dužan da predloži drugo sredstvo izvršenja u situaciji kada je popis dužnikovih pokretnih stvari ostao bezuspešan.

Advokatska kancelarija TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informiše o aktuelnostima u radu kancelarije i zakonodavnom reljefu RS / Die Rechtsanwälte TSG TOMIĆ SINDJELIĆ GROZA informieren über aktuelle Themen der Kanzlei und den Rechtsrahmen der RS / The aim of the TSG Newsletter is to help our clients and friends understand trends and legal developments in various areas of the law in RS / Юридическая контора ТСГ ТОМИЧ СИНДЖЕЛИЧ ГРОЗА информирует о самых актуальных событиях, о работе конторы и законодательном рельефе РС / Glavni urednik/Chefredakteur/Editor-in-Chief/Главный редактор: Ljubica Tomić / Prevodi/Übersetzungen/Translations/Переводы: Mirjana Zdravković, Vojislava Katić, Viktorija Topalović / Lektor/Lektor/Proofreader/Лектор: Ivana Radović, Vesna Gašić, Magda Braun

Br. 91/16 – Maj/Mai/May/May 2016

Carice Milice 3, Beograd, Srbija, TEL/FAX +381 (0)11 3285.227, +381 (0)11 3285.208, +381 (0)11 3285.153, office@tsg.rs, www.tsg.rs

Novina, koja se potpuno opravdano od sada primenjuje i kod izvršenja na pokretnim stvarima, je pristupanje izvršenju, odnosno pravilo po kojem se posle popisa i procene pokretne stvari neće voditi poseban izvršni postupak radi namirenja drugog potraživanja na istoj stvari, već će novi izvršni poverilac pristupiti pokrenutom izvršnom postupku.

I na kraju pominjemo upozorenje za sve izvršne poverioce u postupcima u kojima je rešenje o izvršenju doneto pre 17. maja 2012. godine, kojim su dužni da se u roku od 1. maja 2016. godine do 1. jula 2016. godine izjasne da li će dalje izvršenje sprovoditi sud ili javni izvršitelj, a da će u suprotnom izvršni postupak biti obustavljen.

Za dalja pitanja i detaljnija pojašnjenja možete nam slati pitanja na: rajko.krejovic@tsg.rs ili office@tsg.rs.

Rajko Krejović, advokat